

ELŐFIZETESI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 .
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 .
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Eszerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megöröszésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes száma ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, nov. 13.

A felirati vita.

Az új országgyűlés, átesvén a megalkulás formalitásain, ma kezdi meg érdemleges munkáját. Trónbeszéddel nyitotta meg a király, erre feliratilag válaszolni első dolga az országgyűlésnek.

Parlamentáris szokás szerint a király elmondja a trónbeszédben, micsoda feladatokat tűz kormánya által a parlament elé, — az országgyűlés pedig feliratában elmondja, mit tart szükségesnek az ország érdekében.

Természetes, hogy minden párt más és más elvek zászlaja alatt állván, más és más teendőket tart mindegyik szükségesnek a haza megmentésére, a közjó előmozdítására s azért minden országgyűlési párt külön felirati javaslatot terjeszt elő.

Eddig még csak a szabadelvű párt felirati javaslata ismeretes. Hétfőn nyújtotta be a felirati bizottság előadója, Falk Miksa.

Az ő tollából kikerült felirati javaslat nem igen nyerte meg a közvélemény tetszését. Még a kormányhoz közel álló lapok sincsenek valami szerfelett elragadtatva Falk elaboratuma által, sőt Széllnek egyik leibzurnálja, a Budapesti Hirlap egyenesen megmondja, hogy új feliratot kellene készíteni s meg is adja ehhez az utasítást.

Falk javaslata egyszerű parafrázisa a trónbeszédnek. Vagyis pontról-pontra veszi

a királyi trónbeszéd passzusait s ennek alapján újra elmondja, még pedig minden különös lendület nélkül, hogy mit is kellene tenni.

Az Ausztriával való gazdasági kiegyezést állandóbb formában, de mindenesetre az 1867-iki törvények követelményeinek megfelelőleg fog törekedni az országgyűlés megújítani, — gondjuk lesz a törvényhozóknak a külföldi államokkal kötendő kereskedelmi szerződéseknél a vámtarifára, — felemelik az ujonczkontingenst, — a provizórikus horvát-kiegyezést véglegesítik, — az európai modern áramlat-hoz képest agrár-irányú javaslatokat is fognak tárgyalni, de — — — mérsékelve merkantilis követelményekkel, — munkálkodni fognak a közigazgatás javításán, az egyenes adók rendszerének átalakításán, a kath. autonomia létesítésén és (kikötve, hogy csak apródonkint) az állami tisztviselők anyagi és erkölcsi helyzetének javításán.

Ez a lényege a többség felirati javaslatának. Befejezése az a brüszk kijelentés, hogy *csakis* a szabadelvűség (vajjon melyik a sok közül?!) vezethet a magyar állam kiépítéséhez és megerősítéséhez és legvégül köszönet a királyi trónbeszédnek szívinvitáló melegségeért.

Tekintettel arra a nagyhangú bevezetésre, mely szerint »alkotmányunk helyreállítása óta (tehát 35 év óta!) talán nem volt országgyűlés, melynek működése annyi nehézség közt indult volna meg, mint a jelenlegi«, — méltán várhattuk volna, hogy részletesen leírja a felirati javaslat,

a mire csak czéloz, az ország nagy nyomorúságát, őszintén feltárja a trón előtt a baj okát s megjelölje az eszközöket, gyógyszereket, melyeket ezek gyógyítására szükségeseknek tart. E helyett azonban megelégszik Falk tervezete a trónbeszédben megígért reformoknak száraz ismétlésével.

Jól tudjuk, hogy a gravamenek ideje lejárt, — akadnának ugyan ma is közjogi gravamenek bőviben, de sokkal nagyobb, sokkal veszedelmesebb bajok pusztítják ma az ország népének testét, lelkét — ezeken kell legelőször is segíteni üdvös reformokkal. De ha a honatyák nem ismerik a bajokat, vagy nincs bátorságuk feltárni azokat a nemzet atyja előtt, — akkor hasztalan várja tőlük azoknak orvoslását az ország.

Ma indul meg a felirati vita, ma terjesztik be a pártok felirati javaslataikat. Kíváncsian várjuk abban a hiszemben, hogy nem lesznek ezek is amolyan sablonos elaboratumok, hanem hű képét tárják fel az ország helyzetének.

A felirati vita első alkalom a pártok erejének összemérésére. A régi magyar országgyűléseken ez volt rendszeren a legszenvedélyesebb. Volt is rá elég ok. Ma nincs szükség a szenvedélyességre, de annál több az okosságra és őszinteségre.

A felirati vita szokott lenni a bemutatója az új embereknek. Az új országgyűlésen nagyon sok az új ember. Nem lenne kívánatos, hogy mindannyi ezuttal mondja el szüzbeszédét. Némi-lyikre ugyan kíváncsi az ország, de nem

A „TISZÁNTÚL“ TARCZÁJA.

Az ékszer.

Irta: H. C. Logrand.

I.

Egy hétfői napon, délután két óra tájban, elegáns, ifjú hölgy lépett a rue de la Paix egyik ékszerüzletébe.

— Én Delpart asszony vagyok; Delpart orvos felesége; ön minden esetre ismeri a férjem nevét...

Az ékszerész meghajolt.

— Férjem egy gyöngy-nagyéket ígért nekem s én azonnal önre gondoltam. Láttam azt az ékszert, amelyet Martinet grófnő vásárolt az ön üzletében. Ennek a párját, vagy ahhoz hasonlót kívánok.

Az ékszerész másodszer is meghajolt; aztán eltűnt egy ajtóban s néhány perc múlva egy aczéldobozzal tért vissza.

— Ugyanazt nem adhatom, asszonyom. De ime, ezt is olyan gyöngyökből válogattam össze, mint a grófnő collierjét.

Hatalmas, mintegy ötven darabból álló nyakéket tett a hölgy elé. Mogyorószem nagyságu gyöngyök voltak azok; oly szépek és ra-

gyogók, hogy az első tekintetre nem is tetszetek valódiaknak.

A hölgy meglepetve nézte.

— Oh! ez csakugyan szép... Nagyon szép!

És lassan kezébe vette, hogy a nappali világosságban is megtekinthesse.

— Mi az ára ennek a nyakéknek? — kérdezte aztán félénken.

— Huszonöt ezer... Ebből az árból azonban nem is engedhetek... C. báró ur számára készítettem s így — ha madame kívánja megvásárolni — csakis ugyanazon áron adhatom el.

A hölgy pillanatra meglepődött; aztán mosolyogva, halkán így szólt:

— Ez kissé drága. Férjem semmiesetre sem ajándékozna meg huszonötezer frankos ékszerrel... Legalább nem az első szóra. Hanem...

Az ékszerész nyomban másikat vett elő dobozából: ugyanolyan pompás darabot, mint az előbbi, csak annál kisebb szemekből állót és egy gondolattal rövidebbet.

— Ennek csak tizenhatsz ezer az ára, asszonyom.

Delpartné megtekintette ezt is, aztán rövid habozás után így szólt:

— Mégis csak az előbbit választottam. Elküldheti, kérem, a lakásomra?

— Oh, természetesen, asszonyom!

— Férjemnek előbb látnia kell. De talán... legyen szives... Csomagolja be mind a kettőt... Elküldhetné, kérem, azonnal?

— Oh! természetesen asszonyom!

— Kocsim künn van az üzlet előtt. Ha egyik segéde szives volna, el is hozhatná azonnal.

Minden ugy történt, ahogy a hölgy kívánta.

A segéd, kezében a kis aczéldobozzal, helyet foglalt a czimeres, lakájos fogatban, szemben a bájos hölgygel.

II.

Delpart orvos palotája Passyban egy kert közepén épült és fedett folyosója a híres ideggyógyintézetbe vezet, melynek az élén az orvos áll.

Híres a palota nemcsak Passyban, de még Párisban is. Kincseket érő műtárgyak, különösen festmények és régi vésnöki remekek töltik meg a termeit, amelyek szépművészeti múzeumnak is beillenek.

Az orvos dolgozószobájában, íróasztalával szemben, öt méteres vászon feszül, melynek értéke közel százezer frankot tesz ki.

BURMESTER WILLY a jelenkor legnagyobb hegedűmestere **folyó hó 26-ikán** tartja hangversenyét a „Sas“ szálloda nagytermében. **Helyárak:** Körszék **6 korona**, zártszék 1—7. sorig **4 korona**, a többi sorok földszinti álló és karzatjegy **2 korona**. **Jegyek** válthatók **Ij. Berger Sámuel** könyvkereskedésében. Bémer-tér.

óhajtja ezek miatt tulhosszura nyujtani a felirati vitát, mert közel van ujév, addig pedig sok dolgot kell még nyélbe ütni.

Mindenek felett pedig hisszük, hogy a felirati vita s egyáltalán a t. Háznak minden tárgyalása méltóságjeljes és tárgyilagossá lesz és erre garantiát nyujt a képviselőháznak új, köztiszteletben és általános nagyrabecsülésben álló elnöke.

A búr háború és a hágai békebiróság.

Az angol lapok bizonyos időközökben megpendítik azt a hirt, hogy Krüger s a búrok hajlandók békétárgyalásokba bocsátkozni. Igy most is a »Daily Mail« értesült ilyesmire valahonnan. Hiszen az természetes, hogy a búrok csaknem oly készséggel kötnének békét mint az angolok, csak hogy minden a föltételek től függ.

Mivelhogy az angolok még mindig azt hangoztatják, hogy a legmesszebbmenő autonómiát is megadják, csak a teljes függetlenséget soha, a »Daily Mail« békehírére nem sokat adhatunk.

A búrok helyzete a harcztéren korántsem kétségbeesett. Es ha az angol katonai cenzura ki nem tekerné a nyakát minden objektive referáló táviratnak, nagyot bámulna a világ, hogy a búrok mennyire harczképes állapotban vannak, mennyi harczosuk van és milyen bővében vannak az eleségnek, fegyvernek, lövészernek s van még ágyujok is elég. Az tehát csak magnéklüli reménykedés, hogy a búrok hajlandók függetlenségüket odaáldozni a békéért. Krüger és búrjai igazságos békét akarnak.

Azért fordultak a hágai békebirósághoz. Eddig arról volt szó, hogy kérvényüket figyelemre sem méltatták. Később azonban kiderült, hogy a kérvény sorsa fölött a békebiróság apparátusa még nem döntött és hogy e hó 20-án kerül a békebiróság javaslattevő tanácsa előtt tárgyalás alá. Az eredmény a legkedvezőbb esetben is csak az lehet, hogy a békebiróság magát illetékesnek jelenti ki az ítélethezárásra abban az esetben, ha annak ma-

gát a másik fél is önként aláveti. Föltehető ez Angliáról?

Miért ne, ama roppant veszteség után, a melybe ez a két évi borzalmas hádjárat került. Több mint 5 milliárd frankot emésztett fel már ez a háború és nyolczvanezer embert. Sokkal többet, mint a mennyit Bismark a levert francziáktól hadikárpótlás fejében kisikart.

Anglia ne fogadná két kézzel a békét, mikor kilátása van rá, hogy ez a háború még nemcsak két évig, hanem még tíz évig is eltarthat pedig már most sincs pénze, hogy katonái zsoldját megfizethesse és embere, hogy az angol hadsereg tátongó hiányait pótolhassa.

Az angol nemzetben tehát ily ijesztő kilátások mellett könnyen támadhatna hajlandóság, hogy a hágai béke-fórum elé bocsássa a kérdést, de a Salisbury—Chamberlain-kormány borzadva fordul el e gondolattól; mert a tárgyalásnál oly szörnyű leleplezések fordulhatnának elő, a melyek az angol nemzet átkát vonhatnák fejére. A mig ez a vétkes kormány meg nem bukik, Anglia nem számíthat igaz, kölcsönös megalégedésre épült békére.

A király vagy a képviselőház nevében?

A képviselőválasztások tárgyában beadott petíciókat most veszi tárgyalás alá a kir. kuria.

Amde az érdemleges elintézés előtt egy olyan formai kérdés merült fel, a mely körül megoszolnak a kuriai bírák körében is a vélemények. Az a kérdés, kinek a nevében hozza meg ítéletét a kuria.

Addig minden kuriai ítéletet »O Felsége a király nevében« hoztak és adtak ki, mert a kuria, mint legfőbb törvényszéki fórum, az alkotmányos királyságban a király nevében mond ítéletet.

Azonban a képviselőház a kuriai bíráskodásról szóló törvény meghozatala előtt maga mondott ítéletet a választási ügyekben senkinek a nevében, csak a maga autonom

jogainak gyakorlásában. A kérdést kiadták az igazoló-bizottságnak. Az igazoló-bizottság megtette jelentését a plénum előtt. Vagy volt vita, vagy nem volt vita, de végre is a szavazásra került a dolog. A honatyák leszavaztak és el volt intézve az ügy.

Most pedig az történt, hogy a képviselőház törvényhozásilag átruházta a választási ügyekben felmerülő kérdések eldöntését a kuriára.

Vélemények merültek tehát föl, a melyek a mellett foglaltak állást, hogy a kuriai ítéleteket választási ügyekben nem a király nevében, hanem a képviselőház nevében kell hozni, mert a kuria nem tesz egyebet, mint azt, hogy egyszerűen gyakorolja azt a jogot, a melyet eddig a képviselőház, mint teljesen független és autonom testület gyakorolt.

Amde más vélemények fordulnak szembe ezzel a felfogással. E vélemények szerint a kuria, a mikor választási ügyekben vizsgálatot rendel el, azt megindítja, letárgyalja az ügyben ítéletet hoz, nem tesz egyebet, mint mikor bármilyen ügyben, akár büntetőben is vizsgálatot rendel el, azt letárgyalja és lege artis ítéletet hoz. Hozza pedig az ítéletet országos törvény alapján, a melyet a király szentesített éppen úgy, a mint szentesítette a büntető törvénykönyvet, a melyet szintén a törvényhozás teremtett.

A király által szentesített törvény alapján összeülő rendes törvényszék akár választási ügyekben is senki másnak a nevében nem hozhat ítéletet, mint éppen a király nevében.

Ez a két vélemény áll egymással szemben a kurián.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) uytva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

November 14. Városi közgyűlés d. u. 3 órakor.
November 19. Az Erzsébet leányárvaház zárszűzszentelési ünnepélye.

Itt tölti Delpart napjainak legnagyobb részét, kutatva az emberi szenvedések gyógy-módjait és fejtudva lelkét a művészet csodálatával.

Ezen a hétfői napon, a reggeli órákban, előkelő látogatót jelentett be nála az inas. A névjegyen ez a hosszú czim állott:

Saint Pol de l'Estouireilbon grófnő.

Az orvos eldobta cigarettéjét, kölni vizet permetezett a szakállára, aztán intett az inasnak:

— Bocsássa be a hölgyet.

Kellemetlen ügy hozta a grófnét Delpart orvoshoz. Férfj egy idő óta különös idegességet érez, mely napról napra súlyosbodik. Tegnap — vasárnap — végre kitört rajta a tébolyodottság félreismerhetetlen jele: szüntelen üldözöket képzel maga mögött. Mániaja pedig az, hogy egy soha nem létezett ékszerdobozt keres, amelyet valaki elvett tőle.

— Mentse meg őt, orvos ur! — könyörgött a szép asszony. — Az ön hire nagy; sikereiről az egész világ beszél. Bizalommal fordulok tehát önhöz! Mentse meg! Örökké hálás leszek önnek. Oh, én nagyon szerencsétlen vagyok!

Az orvos vigasztalta:

— Meg fogok tenni minden lehetőt.

— Köszönöm. . . Ma délután elhozom férjemet. Ön meg fog győződni arról, hogy a baja súlyos. . . Számíthatok arra, hogy kigyógyítja?

— Mindenesetre, grófnő.

III.

Delpart asszony fogata három órakor megállt a passy-i palota előtt. Az inas rögtön megismerte a reggeli grófnét.

Egy ur — komoly, fekete kabátban — követte őt. Kezében kis aczél ékszerdobozt tartott.

A fogadó szobában a grófné — azaz Delpart asszony — átvette a dobozt az ur kezéből s kérte őt, hogy kis ideig várakozni sziveskedjék. Azzal eltűnt a belső ajtóban.

Néhány percz mult el. Aztán megjelent Delpart orvos. Komolyan és mégis mosolyogva köszöntötte a vendéget.

— Ugy-e bár, remek festményeim vannak? Látja, uram, ez itt Meissor eredetije. . . Amaz pedig —

Az ékszerész-segéd közbeszólt:

— Bocsásson meg, uram. De. . . azt hiszem. . . az ékszerek. . .

Delpart tovább mosolygott.

— Ah, igen! Természetesen. No, hiszen az ékszerek jó helyen vannak! Mindenesetre én is segítségére leszek önnek a föl kutatásukban. . . Hanem — nézze csak — ez a Claude Lorrain tájképe. . .

A segéd egyszerre izgatott lett.

— Uram! Én nem értem önt. . . Én az ékszerekkel jöttem. . . Mi közöm nekem ezekhez a festményekhez. . . Kérem. . .

Az orvos — mindegyre mosolyogva — energikusan, de mégis gyöngéd kézzel megragadta a segéd karjait.

— Csak csendesen, barátom! Minden rendben lesz. Jöjjön velem szép nyugodtan; megmutatom önnek az egész képtáramat. . . Oh, pompás darabjaim vannak!

— Hej! Csalás! Rablás! adják vissza az ékszereimet!

Két hatalmas termetű szolga rontott a szobára, akik szempillantás alatt lefogták a kiáltozót.

— Az ékszereimet! . . . Gazemberek! . . . Rablók! . . .

A kényszerzubbonynyal azonban hamar leterítették a kiáltozót, mialatt az orvos — szép nyugodtan — egyre csak azt hajtogatta:

— Meg lesz minden, gróf ur! . . . Meg lesz minden! . . . Most elviszszük önt egy biztos helyre; ott meg fogjuk találni az ékszereket is.

Es elvitték a szerencsétlent a másik épületbe, melyet egy folyó köt össze a palotával.

IV.

Mikor az orvos kis idő mulva visszatért szobájába, s grófnét nem látta sehol.

— Eiment talán?

Az inas nem látta, s a portás azonban emlékezett arra, hogy kevéssel érkezése után ismét elhajtott.

Sohasem látták többé. A nyomok csak annyit árultak el, hogy ékszereivel együtt eltűnt Anglia felé.

A Jókai-ügy Nagyváradon.

Nagyváradra csak utóhullámai jutottak a Fesztyné-Jókai-Jókainé-ügynek, de ezek köztakadt egy érdekes utóhullám is. Tegnap u. i. a helybeli kir. kath. jogakadémia polgáraihoz levél érkezett Budapestről, melyben budapesti asszonyok és leányok felszólítják a nagyváradai jogászokat, szolgáltsanak elégtételt Feszty Arpádnak annyiban, hogy ne fogadják Jókainé Nagy Bellát ünnepélyesen. Ők, budapesti nők méltányolni tudják Fesztyné mély fájdalmát s gyermeki szívének elkeseredését; ha a törvény el is fogja ítélni, szolgáltsanak elégtételt neki a közvélemény. — A budapesti levél szóba került a tegnapi közgyűlésen is, de nem tárgyalták. Különben az egész levél ma már teljesen tárgyaltan, mintán Jókainé Grósz Bella vendégszereplésének a pozsonyi kudarc egyszer s mindenkorra bevágta az útját. A tervezett egész művészi körút elmarad.

Ennek bizonyossága az alábbi levél, melyet *Jókai Szilágyi* Dezső szatmári szinigazgatóhoz intézett.

Igen tisztelt igazgató ur!

Önök szeretett nőmhöz küldött, fölöttébb kitüntető levele és távirata következtében, melyek nőmnek november 15-ére tervezett szatmári vendégszereplésére vonatkoznak, otthonomba visszatérve, sietek válaszolni.

Tisztelt igazgató ur teljesen biztosítja ömet, hogy mint művésznő a legkitünőbb fogadtatásban fog részesülni a szatmári közönség részéről, hogy nagy szeretettel és ovációval készülnek őt fogadni, s biztosít felőle, hogy a szatmári közönség hálás lesz a nyújtott élvezetért: a miről én is meg vagyok győződve. És mégis *nem engedhetem meg nőmnek* a vendégszereplés folytatását.

En egész életemben a politika, a közélet, a társadalom, a sajtó terén a szabadelvűségnek, a felvilágosodásnak, a honszeretnek és az emberszeretnek voltam zászlóvivője; a művészet, a költészet tündérvilágában az idealizmusnak voltam képviselője.

Ez utóbbi hajlamom indított arra az elhatározásra, hogy művészi tehetséggel megáldott nőm szinművészi körútjába belegegyezem.

Sajnosan tapasztaltam, hogy a művészet tündérvilágát is feldulhatja a gyűlölet hatalma, mely képes a politikai surlódások ártó szellemét felszítani és ellenünk vezetni.

Tudom jól, hogy a pozsonyi sértő tünnetés nem nőmnek, a művésznőnek volt szánva, hanem egyéni gyűlölködésből nekem, a politikai és társadalmi zászlóvivőnek. Amazt teljesen kiengesztelte a művelt közönség s a fekölt szellemű városi hatóság lelkes megnyilatkozása s elégtételt szolgáltatott érte fényesen, általánosan, a dicsőséges hazai papisajtó; kiknek mind hálával tartozom, de rám nézve fenmaradt ebből egy elodázhatlan kötelesség.

Nekem nem szabad megengednem, hogy a gyűlölködéstől vezetett politikai ádáz küzdelmek az én ideálomba, a szinművészet tündérvilágába betörjenek; nem szabad megengednem, hogy a magyar nemzet műveltségére, szabadelvűsége hírnevére homályt vessenek.

Azért elhatároztam, hogy szeretett nőmnek *vendégszereplését ezáltal elhalasztom*, a személyes gyűlölködés politikai izgalmakat keltő hullámainak elcsendesültéig.

Hitem és reményem, hogy a magyar művelt fiatalságnak az a része is, mely jelenleg a szabadelvűséget minden eszközzel megtámadni kész s mely magát ezáltal — öntudatlanul — vak eszközül hagyta felhasználatni — az ifju kebel nemes érzelmeinek kirihatatlanságánál fogva, a sötét reakciót lelkében megrögzíteni nem engedi s egy áldottabb korban a művészet és köl-

tészet isteni birodalmában ismét aggálytalanul megjelenhetünk; de addig ezt a birodalmat pártszenvédélyektől és egyéni gyűlölködéstől feldulni nem engedem.

Kérem önt, tisztelt igazgató ur, legyen szives ez elhatározásomat a mélyen tisztelt közönség tudomására juttatni.

Maradok

Budapest, 1901. november 11-én

tisztelő hiva

Dr. Jókai Mór.

Nem lesz paktum.

— Választási harcra késhegyig. —

Az utóbbi napok csendes alkudozásai után azt hittük, hogy a városatyák választása Nagyváradon ezúttal simán, rendben fog végbemenni.

Azonban tegnap olyan fordulat állott be, amely után a legelkeseredettebb választási harczra lehetünk elkészülve.

Ugy látszik, a nagyváradai szabadelvű párt korifeusai nem tudnak feledni, de tanulni sem akarnak. Annaira fáj Tisza bukása a klikknek, hogy nem riadnak vissza attól sem, hogy ismét kitörjön Nagyvárad város polgársága között a békétlenség, gyűlölet.

A szabadelvű párt az első gyűlésen a megszokott fenhéjazó göggel kimondotta, hogy nem paktál az ellenzékkel, daczára, hogy a párt néhány számottevő, vezető tagja erősen hangoztatta éppen a szabadelvű párt érdekében a paktum szükségét.

Később mind több hiva lett a paktumnak a szabadelvűek között, de a vezető férfiak elvakultsága igyekezett megdönteni ezt a jóakaratot.

A függetlenségi párt daczára az október 3-iki fényes győzelemnek, nem bizakodott el a bálvány ledöntése után, hanem a város békéje érdekében hajlandó volt a tisztességes paktum megkötésére, sőt még ezt megelőzőleg a saját listájába több kiváló szabadelvű férfit felvett.

Tegnap tanácskozott a két párt kiküldött bizottsága. A már-már remélt meg egyezés azonban sajnos, elmaradt.

A szabadelvű párt Ujvároson négy helyet követelt a megüresedett tizenegyből, Várad-Olasziban azonban csupán egy helyet akart a tizenötből átengedni az ellenzéknek.

Ilyen kihívó magatartás mellett természetesen az ellenzéknek nem maradt más választása, mint teljes erővel felvenni a harcot s mindent megfeszítve győzelemre juttatni jelöltjeit.

A polgárság felzavart nyugalmáért a szabadelvű párt vezetőire hárul a felelősség.

UJDONSAGOK.

A joghallgatók társas vacsorája.

Kedélyes és amellet a szeretet melegétől áthatott bizalmas összejövetelt rendezett tegnap este a nagyváradai kir. kath. jogakadémia polgársága. A Zöldfa-szálló nagytermében gyűltek össze szeretett igazgatójuk és tanáraik élén, hogy dokumentálják azt a szép viszonyt, mely tanárt és hallgatóját mindenütt kell, hogy ily felséges harmóniába összekapcsolja. Az estélyt tulajdonképen az elmaradt ismer-

kedési estély helyett tartották akadémiai vacsora czímen, és tekintve a szép sikert, valószínű, hogy többször meg is fogják ismételni.

A tanári kar közül megjelentek: dr. *Bozóky* Alajos igazgató, dr. *Molnár* Imre, dr. *Hoványi* Gyula, dr. *Szolcsányi* Hugó, dr. *Agoston* Péter.

Természetes, hogy jogászok gyűlvén össze, lehetetlen ezt pohárköszöntők nélkül elképzelni. De valamennyi beszéd tartalmas, és a mellett élvezetes volt. Az első felköszöntőt *Jan-tsovits* Jenő ifjusági elnök tartotta igaz szavakkal a barátságra üritve poharát. *Illés* Zoltán segélyegyleti elnök a jogászok második atyját, az ő szeretett igazgatójukat éltette. Dr. *Bozóky* Alajos meghatva válaszolt. Tartalmas beszéde az igaz szeretet hangján szólt akkor is, midőn beszéde végén, kezében a diszes milleniumi serleggel a haza javára és boldogságára üritette poharát. Utána *Pongrácz* Aladár hatásos szép beszédben a tanári karra üritette poharát, kiknek nevében *Molnár* Imre dr. köszönte meg az irántuk tanusított szeretetet és bizalmat. *Sebő* Mihály költői lendületű beszédben az új jogtanárt, *Agoston* Péter dr.-t köszöntötte fel, mire a felköszöntött megköszönve a neki előlegezett szeretetet, a jogászságot egyetértésre és tömörülésre kérte.

Végül *Hantke* Emil humoros beszédben az I. éves joghallgatókat, a golyákat üdvözölte folytonos derűtségben tartva a társaságot, kiknek nevében *Bodó* László válaszolt.

A társaság azután a legvidámabb hangulatban a késő éjjeli órákig maradt együtt *Hamza* Miska kitűnő zenéje mellett.

* *Schlauch* bibornok arczképe. *Schlauch* Lőrincz nagyváradai bibornok-püspök arczképét festi pár nap óta *Zilzer* Antal festőművész. A bibornok naponta ül a festőnek, akinek munkájáról meleg elismeréssel emlékezett meg.

* *Alapítványi* helyek betöltése. A honvédelmi miniszter leiratot intézett Biharvármegye közönségéhez, a melyben értesíti, hogy a két Buttler-féle alapítványi helyre a Ludovika akadémiába *Báthory* Lászlót és *Szunyogh* Pált vette fel.

* A város a zászlószentelési ünnepen. A biharmegyei és nagyváradai nőegylet Erzsébet árvaházának november hó 19-én, kedden tartandó zászlószentelési ünnepélye iránt megye és városszerite nagy érdeklődés mutatkozik. A nőegylet nagyérdemű elnökönje: Özv. báró *Gerliczy* Félixné urnő az ünnepélyre meghívta Nagyvárad városát is és megküldte a zászlószeget. *Rimler* Károly polgármester-helyettes a tegnapi tanácsülésen előterjesztette a megkeresést s indítványozta, hogy a város ez alkalomból 50 koronát adományozzon az Erzsébet árvaháznak s az ünnepélyen a város képviseltesse magát. A tanács elfogadta az indítványt s ilyen értelemben terjeszt javaslatot a mai közgyűlés elé.

* *Fizetellen* választási számlák. A jászberényi választás óriási méreteinek igaz képét egy vendéglői kontó adja meg. Ezt a kontót *Almássy* Gézának és *Török* Aladárnak kellett volna megfizetniök, mert az ő párthiveik csinalták, de hát a bukás után éppenséggel nincs kedvük arra, hogy még a bukás árát is kifizessék. Így került a járásbiróság elé ez a számla, a melynek adatai szerint az *Almássy* szavazói a választási harc idején elfogyasztottak *öt ezernyolczszáz* liter bort. No ez tiszta munka volt!

* **Kossuth Ferencz Nagyváradon.** A függetlenségi és 48-as párt vezére, **Kossuth Ferencz** e hó végén **Barabás Béla** nagyváradai képviselő társaságában Nagyváradra jön — írja az E—s, — hogy megköszönje a váradiaknak, a miért oly példás lelkesedéssel vitték győzelemre a függetlenségi lobogót. A nagyváradiak máris nagyban készülnek a Kossuth Ferencz fogadására, (Erről még nem hallottunk. Sz.) hogy minél impozánsabb legyen az. A biharvármegyei vidéki függetlenségi körök is ebből az alkalomból Nagyváradra jönnek üdvözölni Kossuth Ferenczet.

* **Lövöldözés az ablakon át.** Derecskén a múlt héten már két esetben követtek el merényletet ismeretlen tettesek. Szerdán éjjel Széplaki Imre jómódu derecskei parasztagazda lakásának ablakán az utcáról revolverrel belőttek. A 12 milliméteres golyó szerencsére Széplakinak csak kabátja ujját furta át, egyéb kárt nem okozott. Pénteken éjjel Gombos Péter esküdt gyanus zajt hallott házában ndvában. Gombos felkelt, hogy megtudja a zaj okát. Amint kilépett a konyha ajtón, egy sötét alak rálőtt, de a golyó az ajtót furta keresztül, egyéb baj nem történt. Az ismeretlen merénylő mindkét esetben elmenekült. A községben beszélnek, hogy a megtámadottakra azért haragusznak, mert a tagosítást sürgették. Attól tartanak Derecskén, hogy az ádatlan vizsgálkodás, mely a tagosítás miatt tört ki, még emberhalált is fog okozni. A csendőrség érelyesen nyomozza az ismeretlen lövöldözőt.

* **Nincs a városnak pénze.** Nagyvárad városa hozzálátott a Városliget rendezéséhez, mert nem találták megfelelőnek azt az állapotot, amelyet évi 200 frt városi segélylyel létesített **Rátkay József**. Megcsinálták a terveket, amelynél csak úgy dobálózta az 50—60000 frtokkal. Persze így, ilyen óriási áldozatok mellett lehetett volna más állapotokat teremteni. Azonban a város ez alkalommal is gazda nélkül számított. Megcsináltatta az utat a Városligethez, de úgy, hogy tengelyig jár esős időben itt a kocsi. A liget rendezésére azonban már nincsen pénz. A tegnapi tanácsülésen szóba került a rendezés ügye, de a főszámvevő kijelentette, hogy erre a célra nincsen a városnak pénze s nem is lesz mindaddig — míg a villamos vasut 252,000 koronáját meg nem kapja a város. Így aztán a sok tervezgetés után is az idők legvégső határáig marad a Városligetben az eddigi állapot.

* **A darmstadti szenzáció.** A német császár példás családi életéről annyit irtak már össze a lapok, hogy nem szorul még külön megerősítésre az a hír, hogy a császárt nagyon kellemetlenül érinti a hesseni nagyhercegi pár villongása. Lajos Ernő nagyherceg egyszerűen ráunt a feleségére, a ki a két évvel ezelőtt elhunyt Alfréd kóburgi fejedelemnek, az angol király öcsésének leánya. A nagyherceg a minap anélkül, hogy nevének szült volna, elutazott Olaszországba: a nagyhercegné pedig nem akarván központja lenni a darmstadti pletykának, leányával, a hatéves Erzsébet hercegnővel együtt hazautazott Kóburgba az édesanyjához. Hetekig üresen állt a nagyhercegi rezidencia, míg végre a napokban hazatért a nagyherceg. Utközben Münchenben megállapodott és hosszabb ideig értekezett felesége küldöttével, a kóburgi regenssel, de úgy látszik, hogy a kibékülés elmarad, mert a nagyherceg hazaa, a regens pedig Kóburgba és onnan Berlinbe utazott, bejelenteni a császárnak, hogy a válás elkerülhetetlen. Vilmos császár mindent elkövet a válás megakadályozására. Ez lehet a magyarázata annak, hogy a császár testvére, Henrik porosz herceg tegnap váratlanul Darmstadtba érkezett. A császárnak sem lehet a dolog kellemes, mert tudvalevőleg a császárné a nagyherceg huga. A nagyherceg legidősebb nővére, Viktória, Battenberg Lajos herceg felesége;

második nővérét, Erzsébetet Sergius Sándor nagyherceg vette nőül; harmadik nővére Irén pedig Henrik porosz herceg felesége. — Berlinből azt táviratozzák, hogy a nagyhercegtől indult ki a válás gondolata. Főképp az bántja, hogy még nincs gyermeke. A »Wormser Zeitung« a következő darmstadti magántáviratot közli: Nem hallgatható el többé az a tény, hogy lelkiismeretes fáradozások ellenére sem volt lehetséges a nagyherceg és neje közötti házassági viszonyt olyan harmonikussá tenni, mint a hogyan életsorsuk és az ország áldásos kormányzása érdekében kívánatos volna. Ezért épp oly szomorú, mint komoly kötelességnek tűnik fel, hogy megfontolás tárgyává tegyék a válás kérdését.

* **Öngyilkosság.** **Henzl Ferencz** belényesi fiatal cipészmeister halántékon lőtte magát. A golyót még nem sikerült kivenni. Felesége utáni bánat (ki nem régen halt meg) vitte az öngyilkosságra. Este érzékenyen búcsuzott el két éves leánykájától, de akkor a revolver már nála volt, a szomszéd szobába sietett, mire anyósa és sógora — a kik utána szaladtak megakadályozhatták volna, már eldőrdült a lövés és Henzl ott feküdt vérében. — A halállal vívódik.

* **Vilmos császár egy 100 éves asszonynak.** Berlinből írják, hogy Vilmos császár egy Casper Emilia nevű özvegyasszonynak, aki tegnap töltötte be századik évét, levelet irt, melyben szerencsét és áldást kíván magas kort elért alattvalójának. A császár ezenkívül 300 márka készpénzt és egy arcképével díszített csészét küldött a szegény asszonynak, a kinek ezen alkalomból Berlin városi községi képviselője is juttatott némi könyöradományt.

* **A szikviz adója.** Hosszas perlekedés keletkezett Nagyvárad városa és a jelenlegi szikvizadó bérlő között abból, hogy a miniszter nem engedte meg a régi szerződés időközi felbontását, hanem csak a fennálló szerződés lejártja után hajlandó az adót üvegenként 2 korra felemelni. A Váli szikvizgyártó cég most egy beadványt intézett a városhoz, amely szerint hajlandó az általa készített szikviz adója fejében évenként 9000 koronát fizetni, ha a másik gyáros cég a saját termelése után évi 8000 koronát fizet. Vagy ő hajlandó ezt a 8000 koronát is megfizetni, ha a másik gyár készítménye után szedheti az adót. A városi tanács azonban nem hajlandó belemenni ebbe az üzletbe, mert ha a bérlés lejár, 2 kros adótételek mellett házilag szándékozik kezelni ezt az adót is, amely legalább 32,000 koronát jövedelmez.

* **Kiderített rablógyilkosság.** Ezelőtt két hónappal történt, hogy a hegyesi szállásokon ismeretlen tettesek kirabolták Rafai András szállási gazda ember házat. Rafait és családját az ágyban lepték meg a rablók s miután előbb Rafainét és két gyermekét megkötötték és szájukat betömtek, a gazdát arra lényzerítették, hogy a pénzt adja elő. A rablók tudták, hogy Rafai két nappal előbb 380 forintot kapott gyapjuért: ezt a pénzt követelték tőle, de Rafai előtte való nap betette a pénzt a takarékszámba s így a rablóknak nem tudott pénzt adni, a miért azután annyira összeverték, hogy egy hét múlva belehalt sebeibe. A rablók, miután pénzt nem találtak, összeszűrték a házban mindent a mit találtak, a többi között Rafai tajték pipáját is s azután eltávoztak. A csendőrség a rablás után pontos leírást vett az elrabolt tárgyakról, de a rablóknak nem tudott a nyomára akadni. A múlt vasárnap délelőtt Bögre Antal az elhalt Rafai komája a verbászi piacon járt, a mikor egy ismeretlen embernél meglátta Rafai pipáját. Bögre rögtön jelentette a csendőrségnek a dolgot, mely csakhamar megtalálta az ismeretlen embert Vitok András verbászi lakos személyében, a ki a pipára nézve azt adta elő, hogy azt egy ismeretlen embertől vette. A csendőrség nem hitte el a mesét, hanem házkutatást tartott, mely

alkalommal nagy mennyiségű lopott tárgyra bukkantak. A nyomozás közben kiderült az is, hogy Vitok más három társával, Szekulics József, Gyurgyik Ferencz és Uragnya József odaváló lakosokkal ezenkívül még más tizenkét rablót is követtek el. A gonoszlovókat letartóztatták és átadták a bíróságnak.

* **Honatyá — részletekben.** Szörnyű nagy bankó az a cím egy embernek — honatyá, nem csoda, ha apróra igyekeznek felváltani egyes választó polgárok. Jó **Barta Ferencz** is, alig hogy **Belényes** jóvoltából atyának kezdte érezni magát, azonnal felkereste egyik választó polgára és felszólította, hogy ha már ő is segítette felfelé, hogy viselhesse a kerület képét, hát most szálljon le egy kissé és segítsen neki viselni a család keresztjét, vul. ó legyen keresztapa. Ha a többi választó is így fog gondolkozni, akkor lassankint a hon atyái, a nemzet keresztapái lesznek s a komaság derűs hangulata fog végig mosolyogni a Kárpátoktól—Adriáig. A belényesi keresztelő különben igen érdekes volt, mert a zsidó kislány névadási szertartásán részt vett egy ref. pap, mint lógó koma, leánya mint komaasszony, a képviselő ur, mint a hon édes és választóinak keresztatyja s hogy nem álom volt a kedélyes keresztelői, vagy névadási lakoma, bizonyítja az a galáns ajándék, mely szép hozományyá nővi ki magát a maga idejére.

* **Agyonlőtte a fiát.** Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel Bocsékon. Riskó Antal 20 éves legényfia vasárnap éjjel lakodalomban volt. Este ráparancsolt az apja, hogy ne maradjon el soká, hogy a lovakat idejekorán megetesse. A fiatal Riskó éjjel után Oroszi Sándor legénypajtásával haza ment a lakásukra, hogy a lovak elébe szénát tegyen s aztán tovább mulathasson. A két legény a mint hazaért Riskókékhoz, az udvaron álló szénakazalból szénát huztak s azt bevitték a lovak elébe s azután távozni akartak. A szénahuzás közben hangosan beszélgetett a két legény s mert a kutya is ugatta őket, az öreg Riskó felébredt és mert a fia még nem volt a szobában, azt hitte, hogy tolvajok járnak az udvarban, levette a szegről töltött puskáját s azzal kiment az udvarra. A sötétségben csak azt látta, hogy két emberi alak áll az istálló ajtóban. Rájuk kiáltott, hogy ki van ott, de a két legény nem felelt, mert a mint Oroszi mondja, a fiatal Riskó attól félt, hogy apja nem engedi visszamenni a lakodalomba. Az öreg Riskó, mint kétszeri felhívásra sem kapott választ, fogta a fegyvert s a sötétben mozgó alakokra lőtt. A kiöltő sérültek egy része a fiatal Riskót halántékon találta, a többi pedig Oroszinak a hátát sebezte meg. Riskó egy jajkiáltással összeesett. Az öreg Riskó, a mint a fia hangját meghallotta, odafutott s ekkor látta csak, hogy mi történt. Rögtön orvosért küldtek, de az orvos már nem segíthetett rajta, rövid kintlódás után meghalt. A másik legény csak könnyebb sérülést szenvedett.

* **A budapesti gyógyszerészek sztrájkja.** Váratlanul, szinte meglepetésszerűen érdekes mozgalom támadt a fővárosi gyógyszerészek körében. A fővárosban alkalmazott gyógyszerészek, mintegy száz-százhuszan, sztrájkolni készülnek s e végből tegnap titkos értekezletre jöttek össze. Még tart a tanácskozás, de az minden valószínűség szerint a sztrájk kimondásával fog végződni, mert az érdekelték között igen nagy az elkeseredés. Közvetlen okozója ennek az a négy patikajog-engedélyezés, a mely a napokban került a nyilvánosság elé s a mely jogok adományozásánál ismét egyedül a protekció döntött. Ha ez a sztrájk csakugyan bekövetkezik és pedig éppen most, a mikor annyi mindenféle betegség pusztít a fővárosban, sbből nemcsak nagy veszedelem származhatik, de belőle a kormány is levonhatja a tanulságot.

* A temesvári kórház szenzációja. Páratlanul áll elvetemedettség dolgában az a bűntény, a mely a temesvári közkórház elmebeteg osztályában, egy névtelen levél folytán derült ki. Az osztály egy ápolója gyalázatosan visszaélt helyzetével, egy szerencsétlen, elmebajos asszonnyal szemben, a ki az ő ápolására volt bízva. *Nicizfor* Gyula buziási ügyvédi írnok feleségén néhány hét előtt oly borzasztó mérvben tört ki a téboly, hogy kénytelenek voltak őt a temesvári közkórházba szállítani. Itt az elmebeteg osztályban helyezték el, melynek ápolója *Blácsi* Adám. A beteg állapota a kórházban nemcsak hogy nem javult, de rosszabbra fordult, úgy, hogy az egész idő alatt nem voltak sohasem világos percei. Az elmúlt pénteken *Nicizfor* a következő aláírás nélkül való levelet kapta Temesvárról:

Lelkiismeretem nem engedi meg, hogy továbbra is titokban tartsam a bűnt, amelyet az ön feleségén követek el. A szerencsétlen asszonyon a *társam*, az elmebeteg osztály felvigyázója, *Blácsi* Adám követte ezt el. Jöjjön el, hogy a gyalázatos felelősségre vonassék.

Szombat reggel *Nicizfor* Gyula Temesvárra utazott és a rendőrségnél, valamint *Lichtscheindl* Géza dr. kórházigazgatónál megmutatta a levelet. Az ápolót azonnal vallatóra fogták és letartóztatták. Eleinte mindent tagadott, de később bevallotta a rettenetes bűnt s elmondta annak részleteit. A rendőrség az előnyomozás befejezése után az ügyészséghez kísérte át. A botrányos ügy Temesvárott nagy feltűnést keltett. Az eset kétségtelenül jellemző arra, hogy a kórház ápolói nem állhatnak valami nagy fegyelem alatt s valószínűleg ez irányban is megindítják a vizsgálatot.

* Szerencsétlenség a fonóban. Fábán Gáspár madarasi lakos házában hétfőn este a falubeli fiatalság egybegyűlt fonni. A leányok vigan pergették az orsókat, a legények pedig a leányokat mulattatták. Minden legénynek meg volt a maga kiválasztottja, a ki mellettült s a párok a mécs gyér világánál suttogtak egymással. Vörös András madarasi legény, a mint pipára gyújtott, nem vette észre, hogy az égő gyufaszálát a mellette ülő Tomcsányi Julis rokkjára dobta, a mitől a rokkjára dobott kender egy pillanat alatt lángra lobbant s ettől meggyuladt a Tomcsányi Julis ruhája is. A mint a tüzet észre vették, rögtön felugráltak s az égő leány ruháját akarták oltani, de ekkorben más két leány ruhája is tüzet fogott. A jelen voltak ekkor fejüket vesztve, az udvarra futottak, hogy onnan vizet hozzanak, mire azonban a vízzel megérkeztek, Tomcsányi Julis, Nagy Veron és Bálint Viktortól már jóformán az egész ruha leégett s a három leány súlyosan összeégett eszméletlenül hevert a földön. A tűz eloltása után az összeégett leányokat hazaszállították és ápolás alá vették. Tomcsányi Julis és Nagy Veron tegnap reggelre kiszenvedtek és a harmadik áldozat is a halállal vívódik.

ZENE ES MŰVESZET.

Elméleti s gyakorlati gregorianus Karének iskola lélekszék, papnövendékek, kántorok, tanítók s e pályára készülők számára iskolai s magánhasználatra, tan- és kézi segédkönyvül, valamint a kóly s művészi egyházi ének iránt érdeklődő művelt közönség számára. Irta: *Schäger* Ferencz, állami iskolai igazgató, kiadja a katolikus Egyházi Zeneközlöny, Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 9. Ara 3 korona.

Az utolsó évtizedekben annyira föllendült az egyházi zene iránt való érdeklődés, hogy a kántorok, organisták és énekesek az eddigi tanulmányok szerint nem képesek az egyházi zene követeléseinek megfelelni. Az egyházi zene különlegessége és művészi fellendülése miatt

nagyon tökéletesnek a zeneintézetek és tanítóképzők tisztán technikus álláspontra helyezkedő tankönyvei. A szemináriumokban tartatatlanság az állapot tankönyv hiány miatt. A művészi ügyesség ugyanis sem földözi a gyakorlati szükségletet.

A tankönyvek mind csak a világi zenét veszik tekintetbe s a tanító-intézetekben még azt is nagyon hiányosan tanulmányozzák, úgy, hogy értelem és műizlés hiánya miatt csak legfőlegb tánc- vagy dalzene iránt tapasztalunk érdeklődést, az egyházi zenétől pedig idegenkednek egy a tanárok, mint a tanítványok, mert a gregorian ch ralis szellemét nem ismerik és a régi klasszikus mesterművek kontrapunktikus nehézségei legyőzhetetlenek, sőt a modern polyphon művekhez sem mernek hozonyulni, mert ezek művészi előadást és kiváló technika mellett stilszerű orgonakiséreltet is igényelnek. Ilyen alapon természetesen a haladás legjobb akarat mellett is roppant nehéz s azért csak nagyon kevesen bocsátkoztak az egyházi zene behatóbb tanulmányozásába.

Van ugyan már ezen szükségletnek megfelelő alapvető ének-oktatási módszertanunk *Glatt* Ignác pécsi székesegyházi karnagytól, melylyel a vezetése alatt álló karének-iskolában eddig hallatlan eredményeket ért el; nagy érdeme az is, hogy használatba hozta a *Bertalotti-Haberl*-féle kétszólamu solfeggiákat s rátaut, hogy alig van ezeken kívül alkalmazhatóbb eszköz a régi klasszikusok kontrapunktikus mesterműveinek megértéséhez. Azonban itt nem lehet megállapodnunk, mert tanintézetek énekkutatásának nem lehet főcélja: a mechanikus hangjegyelvétel, ugynevezett »blattisták« nevelni, hanem fejleszteni kell az esztétikai műérzést, be kell vezetni a tanítványokat az igazi egyházi zene mélyes és magasztos titkába, meg kell őket ismertetni az egyház hivatalos énekének fölségével és elő kell őket készíteni a gyakorlati szükségletre. Vagyis elméletileg és gyakorlatilag kiképzett, a művészet magas színvonalán álló karnagyokat és papokat kell nevelnünk.

Ez a célja az elméleti és gyakorlati tankönyveknek.

A szerző mesterileg oldotta meg a feladatot s úgy dolgozta föl az anyagot, hogy a könyv a kívánalmaknak kitűnően megfelelt. Mindenről beszél, a mit az egyházi énekesnek tudnia kell: röviden és mégis kimerítően, de egyszerű, könnyen érthető nyelvezeten. Múltán fűzhetjük e könyvhöz azt a reményt, hogy ez lesz minálunk az egyházi zene jobb korának uttörője.

Ne sajnálja senki sem a pár garast, nem lesz az hiába kidobott pénz, százszorosán visszatérül az, azon lelki örömei által, melyeket az egyházi zene tanulmányozása és művelése mindenkinek szerezni fog.

Igazságszolgáltatás.

A vitéz Zeffler-familia hadakozása.

Három napig tartó verekedés kezdődött 1899. november 3-án Gálos-Petriben. Nem csoda, ha két esztendőig kellett a verekedés anyagát preparálnia az ügyészségnek, míg végre tárgyalásra megért. Tegnap lehullott a nemes gyümölcs — s a gálospetri Zeffler-familia vitézi tagjai a detyriben elmékedhetnek vitézkedéseik jutalmáért.

November 3-án — 1899 ben! — *B. Szabó* Sándorné összeszóltakozott *Zeffler* Ferencznével. Asszonyok közt nem valami különös dolog. Aztán összeverekedtek. Hát még ez sem olyan nagy esemény.

Negyedikén ugyanebből az ügyből kifolyólag *B. Szabó* Sándorné *Zöldi* Gabornéval veszekedett össze, aztán berontott *Zöldi*ékhez s hogy szavainak nagyobb nyomatékot adjon, *Zöldi*éket is alaposan helyben hagyta.

Ötödikén férfi ársaság tárgyalta a kétnapos verekedést a korcsmában. *Zeffler* Ferencz kiállított a mellét s azt mondta:

— Na hát kár hogy én ott nem voltam! Majd rendet esináltam volna én!

Szabó Zsigmond közbeszólt:

— Ugyan mivel? Nem ivást kellett ott torokkal győzni!

— Mindjárt megmutatom én, mivel. A ki legény, álljon elém s hadd lássuk, állja-e a kézszoritásomat?

Megint *Szabó* Zsigmond jelentkezett:

— Állom én!

Kezet fogtak barátságosan s *Zeffler* Ferencz úgy megszorította *Szabó* Zsigmond kezét, hogy a földre esett kinjában. Erre a társaság elhitte valóban, hogy *Zeffler* rendet tudott volna csinálni az asszonyháboruságban, mindazáltal *Kulcsár* József tanácsára érdemei elismerésül kidobták a korcsmából.

Az önértében mélyen sértett férfiú bosszút lihegve ment haza. Felragadott egy vasvillát, az anyjuknak egy baltát nyomott a kezébe, a *Lajcsi*, a *Tóni* meg a *Terka* gyereket is felfegyverezte egy-egy husánggal s úgy vonultak vissza *Marton* Lajos jóhírű korcsmája felé.

Sőtét volt, de a nemes düh sugallta kurjantásokból megsejtették odabent, micsoda szándékkal közeledik a *Zeffler*-familia? Sebtiiben eltorlaszolták az ajtót s vártak. *Zeffler*-papa először az ajtón próbált bemenni. Zárva találtván, az ablakra került; igen, de azon csak a vasvilla fért be s odabent egyik sem volt olyan bolond, hogy a szúrós szerszámnak elébe álljon. Kapták hát magukat a *Zeffler*ek, neki fekdtek újra az ajtónak, viribus unitis betörték s nagy riadással berohantak a megostromolt várba: a korcsmába.

Ezuttal azonban pórul jártak. Odabent többen voltak már, mint sejtették, a *Zeffler*-familia apjukostul, anyjukostul lefegyverezték s mind az ötöket megint rövidesen kidobták.

A *Zeffler*ek azonban nem álltak el a bosszútól. Elbujtak a korcsma közelében s lesből támadtak rá a hazafelé ballagó *Kulcsár*ra, *Szabóra* és társaira. *Kulcsár*nak sikerült a kerten át megmenekülnie, a többiek is megugrottak, csak *Szabó* Zsigmond járta meg keservesen. At akart ugrani egy palánkot, de arról visszapottyant s ott a palánk tövében nekiestek a *Zeffler*ek. Ki a fejét, ki a lábát, ki a lapoczkáját kopogtatta olyan fényes sikerrel, hogy 18 sebével egy hónapig nyomta az ágyat.

Ebben az ügyben került tegnap törvény elébe az egész társaság, melynek földise volt a hires *Zeffler*-familia öt tagja: az apjuk, az anyjuk, a *Lajcsi*, a *Toncsi* meg a *Terka*. A tárgyaláson *Millye* Gyula táblabíró elnökölt, szavazó bírák dr. *Csuljok* Béla és dr. *Máthé* György albirók, jegyző *Irányi* János, közbíró *Baróthy* Pál, védők *Rádl* Odón és *Hegyesi* Márton volt.

Vádlottak azt a metódust követték, hogy nem tagadtak, hanem igyekeztek mindent lehetőleg egymásra kenni. Persze hogy így szépen kiderült valamennyire a turpisság.

El is ítélték valamennyit, kivéve a *Zeffler*-gyerekeket. Azokat fiatal koruk megvédi a börtöntől. *Zeffler* Ferencz kapott egy évi, *Zeffler* Ferenczné 7 havi, *B. Szabó* Sándor 8 havi börtönt, *B. Szabó* Sándorné 40 korona pénzbüntetést vagy 4 napi fogházat. Utóbbi kivéve, a többiek mind felebbeztek. Az ügyész is, szigorításért.

Szür miatt a vádlottak padján. *Fejér* Imre, a ki már két ízben elkövetett lopás vétsége miatt volt büntetve, tegnap újból a vádlottak padjára került. Folyó év szeptember hó 14-én ugyanis *Herskó* Simon korcsmájában mulatott barátjával *Kuzmács* Péterrel.

Kuzmács vadonatúj szüre szerfölött megnyerte *Fejér* Imre tetszését s midőn távozott,

magára kerítette az eltulajdonított jószágot s büszkén, mintha sajátja volna, sietett a *Gőzhajó* korcsmába, hogy öntözzesse kiszáradt gégejét. Gőgösen lépett be az ivószobába, de akkor már ott találta barátját, a ki a szűrét kereste s szinte ösztönszerűleg jött ide, hová később követte a tolvaj. Pillanat műve volt lekupni a szűrt Fejér vállairól s azt közmegegyezéssel kilódítani a korcsmából.

A megtartott főtárgyalás elnöke *Millye Gyula*, szavazóbírák *dr. Csulyok Béla* és *dr. Máthé György*, tanácsjegyző *Iványi János*, közzváltó *Baróthy Pál*, védő *Hegyesi Márton* volt.

A vádított beismerő vallomást tett, vádat az öt bántalmazók ellen azért nem emel, mert nem ismeri s nem tudja kik bántották, Kuzsmás pedig tagadja, mintha barátját bántalmazta volna, bebizonyítható tehát nem lévén Fejér bántalmazása, a Kuzsmás ellen emelt vád teljesen eljuttatott. Fejér pedig, tekintettel arra, hogy már két ízben lopás vétsége miatt büntetve volt, az 1901. szeptember 14-én elkövetett lopás büntelése miatt 8 havi börtönrre ítéltetett.

MULATSÁG.

A nagyváradai kedélyes ifjak köre folyó hó 17-én és hat egymásután következő vasárnap a *»Zöldfa«* szálloda nagytermében zártkörű *colon-estélyt* rendez.

Szűts Jenő elnök, Nagy János főpénztárnok, Moesy Gyula ellenőr, Müller Gusztáv titkár, Barza Antal táncrendező, Aredánczy János, Barza József, Bumbera István, Dömötör Károly, Erdős Albert, Guzman Ferencz, Jeszenszky László, Lakatos Mihály, Lobodka Pál, Nyirati Antal, Szombathy Rezső, Szentgyörgyi F., Szemenyi Lajos, Tóth Kálmán, Papp László, Rózsa Gyula. Belépti díj uraknak 1 korona. Hölgyeknek 80 fillér. Kezdet este 8 órakor. A kik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, forduljanak a rendező bizottság tagjaihoz és Nagy János Szt. János-utezai fodrász üzletébe, a hol is készséggel szolgálják ki. A meghívó kívánatra előmutatandó. A zenét Dula Miklós zenekara szolgáltatja.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: *Cyrano de Bergerac.*

Péntek: *San Toy.*

Szombat: *San Toy.*

Vasárnap:) d. u. A szökött katoná.
) este *San Toy.*

Cyrano de Bergerac. Minél többször adják, annál rosszabb. Eddig legalább volt egy szerep: Roxán, a mely E. Kovacs Marikában igazán kifogástalan feldolgozóra talált; most ezt sem élvezhetjük. Átvette tőle a szerepet *Kacziány Viola*, a kinek tehetségét, ambícióját ismerjük, de a kinek épp azért kár volt eddigi renoméjén Roxánnal rotonnia. Nemcsak gyöngébb volt elődjénél, hanem egyáltalán meg sem közelítette az átlagos színvonalat sem. Hiányzott belőle a naiv kedvesség, mely e szerepet oly vonzóvá teszi. Új volt a helyett nála a méltóságos lassúság, mely megfelel az ő igazi szerepkörének, de nem Roxánnak. Hasonlóan új volt a bizonytalanság is, melylyel karjaival nem tudott mit csinálni. Ha van már kitűnő Roxánunk, minek experimentáljunk egy sokkal gyengébbel?

Pataky épp úgy hadart, mint máskor; annyiban volt jobb, hogy nem sutogott, viszont egyebekben még kevesebb gondot, fordított szerepére. A kóristák lusták, késlekedők; a IV. felvonás végét tüneményesen elfussolták.

Ugy látszik, a szerepeket taláalomra osztogatják ki; s nemcsak látszik, hanem immár szomorú bizonyosság: hogy nincs az idén a társulatnak elég erélyes, elég leleményes és eléggé képzett drámai rendezője. Ezért nem tudnak a drámákkal zöldségre vergődni.

Vörös talár. Brioux nagyhatású színművéből megkezdődtek a színpadi próbák és így rövid időn belül a nagyváradai közönség is megismeri e becses újodonságot. A fő női szerepet nálunk *K. Hegyesi* Mari asszony fogja kreálni.

A legközelebbi opera előadás Gounod halhatatlan *»Faust«*-ja lesz, a czimszerepben Hunfival. Margaréta Székely Irén, Mártha asszony Székely Anna, Seibel apród Lányi Edith, Mephistó Pintér Imre, Valentin Perényi Józseffel.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 48.

Idénybérlet 46.

Nagyváradon, csütörtökön, 1901. nov. 14-én

CYRANO de BERGERAC

Romantikus dráma.

I. felvonás: **Szín-előadás a Burgund-palotában.**

II. felvonás: **A poéták laczikonyhája.**

III. felvonás: **Roxán csókja.**

IV. felvonás: **A gascognei kadétek.**

V. felvonás: **Cyrano újodonsága 15 évvel később.**

HELYEK: Nagypáholy 7 ft. földszinti és első emeleti páholy 6 ft. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 ft 50 kr. Kőrszék 1 ft 20 kr., Támlászék 1 ft. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdet 7 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap pénteken, nov. 15-én

SAN TOY.

Operette.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Irta: Sienkiewicz Henrik.

19.

— Réges-régen el-zármaztunk onnan... Betegeskedő atyám Nizzában lakott. Gazdatisztjei belkiismeretlenül loptak, csatlak; tönkre kellett mennie. Anyám későbbi öröksége nélkül kenyérre se jutott volna.

— Szerencsére, ön ma már a fölszinen uszik. Ismerem kereskedőházukat. Biztos alapon állnak.

— Becsületes szolidaritás! Ez minden üzletnek alapelve. A társam, Bigiel, a becsületeség maga, s a mi engem illet, remélem, elhiszi, hogy semmiben sem hasonlítok szomszédjához, Plawiczkihez.

— Mit ért ezalatt? — kérdezősködött a tanácsos.

Polanieczki az alig legyőzött harag behatása alatt elmondta a történeteket és kifejtete, milyen kellemetlen benyomást tettek rá az események. Jamisz figyelmesen végighallgatta.

— Mivel olyan nyíltan szölt hozzám, — vette föl aztán a beszéd fonalát, — elmondom

én is, miként gondolkozom Plawiczki felől. Megjegyzem azonban, hogy tudom, hogy rokona.

— Rokonom? Dehogyan az. Anyám az ő első feleségének unokanővére és barátja volt. Ennyi az egész.

— Ez különben nem tartozik a dologhoz. Én Plawiczkit gyermekkorra óta ismerem. Inkább elkapatott, semmint rossz ember. Szülei, akiknek egyetlen gyermeke volt, imádták. Mindkét felesége szolgálójává alacsonyodott le. Csöndes, szelid asszonyok voltak, akik szívükben oltárat emeltek neki. Ő volt a szentély bálványja. Lassankint arra a tévhitre jutott, hogy ő a világtól mindent követelhet, de maga nem tartozik neki semmivel. Azonban mihelyt a jót és rosszat csak saját érdekeinkből tekintjük, természetesen lassankint elveszítjük az igazság és erkölcs helyes ítéletét. Plawiczki a magasztosság és gyöngeségnek csodálatos összetétele. Olyan nehézségekkel, anyagi s egyéb bonyodalomokkal állt szemben, a melyeken csak erős jellem győzedelmeskedhetett volna. De mivel morális ereje nincs, mindenféle határidő-meghosszabbításhoz, halasztáshoz s egyéb mentességhez kellett folyamodnia. A föld sokszor nemest, de néha erkölcsrontó hatást gyakorol a gazdára. Egy bukott gazda szomszédom a multkor azzal mentegődött, hogy nem ő csalta meg a földet, hanem a föld csalta meg őt és talán igaza volt.

Polanieczki félbe szakította a beszélőt.

— Képzeld el uram, — így szólt, — hogy én, régi földbirtos család sarja, semmi hivatást sem érzek a gazdálkodáshoz. Tudom, hogy a földmivelés addig fog létezni, míg a világ világ lesz; de szerintem vagy teljesen át kell alakulnia, vagy könyörtelenül elpusztul a birtokos osztály.

— Én sem tekintem mosolygóbb szinben a dolgot, — felelt a tanácsos. — Nem beszélék arról, hogy a földmivelés egész Európában krízisen megy keresztül. Ez általánosan elismert igazság. De vegyük tekintetbe a következőket. Egy földbirtokosnak négy fia van. Egy-egy az apai vagyonnak csupán egy negyed részét öröklé. Igen, de mindegyik olyan lábra helyezkedik, a milyen életmódot atyja folytatott. Előrelátható, mi ennek a vége. Vagy pedig: egy földesurnak négy fia van, közülök három az ugynevezett tudományos pályára lép s egyet teszek száz ellenében, hogy a legtöbb esetben éppen a legkevésbé tehetséges, vagy jobban mondjuk a korlátolt képességű fia lesz az, akit a családi birtokba ültetnek. Es végre egyetlen könnyelmű, költséges ember tönkretelhet, megsemmisítheti több nemzedék szorgalmas munkálkodásának eredményét. Általánosságban véve elég jó gazdák vagyunk, de nincs bennünk adminisztratív szellem. Már pedig a jó administratio még a földmivelés okszerűségénél is többet ér. Ezen előfeltételekből mi következik? Hogy a földbirtok megmarad, de mi, a mai földbirtokos osztály tagjai, másutt leszünk kénytelenek kenyér után nézni. De ha mi el is hagyjuk a régi tűzhelyet fiaink vagy unokáink képében vissza térünk hozzá...

— Hogy érti ezt?

(Foly. köv.)

TAVIRATOK.

Szél a királynál.

Bécs, november 13. (Saj. tud. táv.)
Ő Felsége *Szél* Kálmán miniszterelnököt ma külön kihallgatáson fogadta.

Vizsgálat a jászberényi választási elnöke ellen.

Szolnok, nov. 13. (Saj. tud. táv.)
A vármegye közigazgatási bizottsága a belügyminiszter leirata folytán bizottságot küldött ki Török Aladár, a jászberényi választási elnök visszaéléseinek megvizsgálására.

A miniszterelnök titkára meghalt.

Budapest, nov. 13. (Saját tud. táv.) Hazay István miniszteri osztálytanácsos, Széll Kálmán miniszterelnök hűséges titkára, bizalmasa, ki állandóan a kormányelnök oldalán volt: a képviselőházban, a miniszteriumban, Rátóton, mindenütt, ma hirtelen meghalt Budán. A fiatal osztálytanácsos a Vörös-kereszt-kórházban súlyos betegen fekvő édesanyja látogatására ment, utközben össze-rogyott, szívszélhűdés ölte meg.

Négerkizárása az alkotmányból.

New-York, nov. 12. Habámia állam az alkotmányát — a mely a négerkizárás 97%-át kizárja, az állam politikájában való részvételről — 2000-et meghaladó szavazattöbbséggel elfogadták. (M. T. I.)

Chernel mandátuma.

Budapest, nov. 13. (Saj. tud. távir.) Chernel mandátuma dolgában a kuria ma válaszolt a házelnöknek. Ujból kifejté álláspontját s határozatait föntartotta.

Oriási tüzvész.

Odessza, nov. 13. A város egyik legszebb épülete a Mendelovics-utcában lángokban áll. Tíz üzlet árukészletével egyetemben teljesen elhamvadt. A ház harmadik emeletén lévő leányiskolában két leányka életét veszítette. Az eddigi kárt körülbelül egy millióra becsülik. (M. T. I.)

A soproni polgármester nyugalomba vonul.

Sopron, nov. 13. Gebhardt József soproni polgármester beadta nyugdíjazás iránti kérvényét. Gebhardt igazgatósági tagja volt a soproni Építő- és földhitelbanknak s ezért ellene is bünvádi eljárást indítottak, a mi felfüggesztését vonta maga után. (M. T. I.)

Indiai termés.

London, nov. 13. Az indiai király azt táviratozza, hogy az őszi vetés rosszabbodott és a tavaszi gabona vetése esőhiány miatt Bombayban, a központi és az északnyugati tartományokban, Barodában, Radsputánában, Aszánban és Dél-Pendszabban megkésett. A téli rizstermesre való kilátások Bengáliában, de különösen Behárban középszerűek, de különben általában kedvezőek. (M. T. I.)

Közös vámtarifa.

Bécs, nov. 13. (Saját tud. táv.) A mai nap folyamán fejeztetett be Széll Kálmán és Körber között a vámtarifa dolgában tartott tárgyalás.

A búr háború.

Pretória, november 13. A transzváli menekülteknek hetenként 230 engedélylevelet adnak a visszatérésre.

Middelburg, nov. 12. November 9 én Fouché Alivanort és Burghersdorp között robantással elpusztította a vasuti vonalnak egy részét.

London, november 13. Az angolok veszteséglajstromai különféle apróbb csa-

tákról tesznek említést, amelyek eddig nem kerültek nyilvánosságra. Igy Tiger-skloofnál november 3-án elesett három angol, megsebesült egy angol hadnagy és eltűnt 11 katona. Az utóbbiakról azt hiszik, hogy fogságba estek. Ugyancsak november 6-án a milowmarei kerületben Doran ezredes és két ember súlyosan megsebesült. Október 31-én Bowendam mellett Lambertsbay és Jameswilliam között három angol katona elesett és hat megsebesült.

London, november 13. (Saj. tud. távirata.) Botha Lajos Virheidnél meg-támadott egy angol hadoszlopot. Az angolok, menekvés nem lévén, megadták magukat, ágyuk, eleség, hadiszerek, a búrok kezébe jutott.

Viharok Angliában.

London, nov. 13. (Saj. tud. táv.) Anglia és Irország partjain az utolsó 24 órában mindenütt heves vihar dult, a mely több hajót parthoz vetett s máris több emberéletet pusztított el.

JEGYZÉKE az 50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerezhetőbb esetben:

1.000,000 korona.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyer. a	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
2 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
81700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. kor. összegben 13.160,000

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző tör-
mellekelem bankjegyekben (bélyegekbén) } lendő

Pontos cím: _____

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sor-solási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160,000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet alatt áll.**

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) forint	— .75 vagyis	1.50 korona
egy negyed (1/4)	> 1.50 >	3.— >
egy fél (1/2)	> 3.— >	6.— >
egy egész (1)	> 6.— >	12.— >

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a **nyereményhuzások már november hó 21., és 22-én** lesznek, azonnal, de legkésőbb

f. év november hó 21-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.
Főáruháza osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körut 4.
2. Múzeum-körut 11.
3. Erzsébet-körut 54.

Offenheim párbaj ügye.

Bécs, nov. 13. (Saj. tud. távirata.)
A törvényszéken ma tárgyalta dr. **Offenheim** Adolf ügyét, a ki ugyanis **Laugert** provokálta **Lauger**, **Neumayer**, **Igalffy** és **Gologovszki** lettek ez érdekes ügyben kihallgatva. A tanu kihallgatás s a perbeszéd meg tartása után, a törvényszék **Offenheimot** bűnösnek mondta ki **párviadal vétségében** **egy havi fegyházra** ítélte. **Offenheim** semmisségi panaszt jelentett be.

A krétai kérdés rendezése.

Páris, nov. 13. A Havas-ügynökség jelentti Athénből. A hatalmasságok megkérték **György görög herceget**, a kinek három évi főbiztosi hivatalkodása ez év végén lejár, hogy ezt a hivatalt újra vállalja el. A herceg ma a királyllyal visszaérkezett Athénbe, és néhány nap múlva ismét **Krétába** megy. A krétai kérdés végleges rendezésére vonatkozó híreszteléseket még koraiaknak tartják.

KÖZGAZDASÁG.

Helyek denő és Tárna

Törvény jelentése

— a »Tiszántúli eredeti távirata.

Havasidő.

Budapest, nov. 13.

Buza októberre	7 84
Buza áprilisra	8 30
Tengeri	5 14
Rozs okt.	6 69
Zab ápr.	6 98
Képoszta, repesz, búg.	

Helyi áruárak

Budapest, nov. 13.

Osztrák hitel	625 50
Magyar hitel	629 50
Allamvasút	624 50
Rimamurányi	416 —
Magyar jelzálog	433 —
Salgótarjáni	
Wagon-kölcsön	

Hivatalos ártárgyak

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. nov. 13-án.

Magyar aranyjárdék 4%	118 10
Magyar koronajárdék	52 95
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,7%	121 25
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100 25
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119 —
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	93 25
Italmérségi jog megváltási kötvény	99 85
Horvát-szlavón-földterhermentesítési kötvény	98 50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	178 50
Tiszszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	144 —

Osztrák járadék papírban	98 30
Osztrák járadék ezüstben	98 15
Osztrák járadék aranyban	118 90
Osztrák korona járadék	95 25
Osztrák államsorsjegyek	138 50
Osztrák magyar bank részvény	16 02
Magyar hitelbankrészvény	634 —
Osztrák hitelintézet részvény	620 —
Párisi vista	95 20
20 frankos arany (Napoleon'or)	19 04
Németbirodalmi mázsa	239 25
London vista	95 20
20 márkás arany	23 47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUOSKICS GYULA.

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán üresedésbe jött brátkai körjegyzői állásra, mely körjegyzőséghez Brátka, Dámos, Bánlaka és Loró-Ponor-Remecz községek tartoznak pályázatot hirdetek s felhivom a pályázni szándékozókat, miszerint elméleti és gyakorlati minőségüket, valamint eddigi alkalmaztatások és erkölcsi előéletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám legkésőbb folyó 1901. évi december hó 12. napjáig annyival is inkább adják be, mivel később érkező kérvényeket nem fogok figyelembe venni.

Ezen állás javadalmazása következő:
készpénz fizetés 1020 kor.
kézbesítési díj 160 »
Irodai általány 120 »
két irnok tartásért 960 »

Brátkán a kör székhelyén szabad lakás és 800 □ öl konyha kert,

Dámoson 6 hold, 800 □ öl szántó és kaszáló,

Bánlakán 8 hold 800 □ öl kaszáló és legelő,

Loró-Ponor-Remeczen 3 hold 1200 □ öl kaszáló és 17 hold legelő haszonélvezete.

Továbbá 15 régi öl tüzi hasábfu a községektől, a körjegyzői iroda és anyakönyvi helyiség fűtésére, körjegyzői lakhoz szállítva.

Végül 200 kor anyakönyvvezetői tisztelet díj és a magán munkálatokért járó díjak.

A választást folyó évi december hó 15-én d. e. 10 órakor fogom Brátkán a körjegyzői irodánál megtartani.

Pályázóktól a román nyelvnek szobani hírsát feltétlenül megkívánom.

Élesd, 1901. évi november hó 9-én.

Bérczy Imre.

főszolgabíró.

**Most lehet legolcsóbban
női és férfi fehérneműt, vásznat és asztalneműt
beszerezni!**

Menyasszonyi kelengyék!

Teljes végeladás!

Kunz József és társa cég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

225-0-111

A merikát — Nagyváradon

**Fillérből lesz a korona,
ez a jelszava az**

Amerikai áruháznak,

**Fő-utcza,
Bazár-épület.**

A bekövetkező őszi sasionra üzletünket ujbol megnagyobbítottuk és pedig dus választékot tartunk a legutolsó divatu női ruha-szövetek, casán, posztó, barchet és flanel kelmékből.

A legolcsóbb árban kaphatók:

Vászon, chiffon, kanavász, kreton, szőnyeg, ágygarnitúrák, posztó és berliner kendők, blous és diszitó selyem kelmék és mindennemű rövidáru cikkek.

Még eddig nem létezett olcsó árban adunk el:

Női, férfi és gyermek téli alsó ingeket és kis öltönyöket, berliner sapkákat, rekliket és fejkötőket, férfi kemény elejű és puha elejű ingeket, kézelőt és gallérokat.

Igen nagy raktárt tartunk

kész női blousokban és női alsósoknyákban, jutányos árak mellett készítünk mérték után női blousokat és aljakat bármilyen anyagból ugyszintén paplanokat a legrövidebb idő alatt.

193-17-20

Tömeges látogatást kér

Amerikai áruház, Fő-utcza, Bazár-(színházi)-épület.

a hol minden olcsó, semmi sem drága.